

12. august 2016

EM 2016/109

I henhold til § 33 i Inatsisartuts forretningsorden fremsætter jeg følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut til EM 17 pålægges at udarbejde en redegørelse om mulighederne for at udvikle flere uddannelsesstilbud i Grønland til fødevarerektoren, herunder særligt i forhold til produktion af fødevarerprodukter til eksport.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Fiskeriet og dermed eksporten af fødevarer udgør i dag Grønlands største eksporterhverv. Der har i lang tid været bred enighed politisk om, at forædlingen af særligt fiskeprodukter skal forøges, så den værdi der sikres for Grønland ved eksport af produkterne øges. For at opnå dette skal vi sikre en større viden og kapacitet inden for fødevarerområdet. Inuili og andre uddannelsesmuligheder inden for sektoren tager os noget af vejen, men der skal gøres mere. Flere af uddannelserne skal kunne tages i Grønland.

Desuden skal vi gøre uddannelsesmulighederne og efteruddannelsesmulighederne mere forskelligartede og attraktive. Vi har allerede laboratoriefaciliteter på flere uddannelsessteder i landet. Disse kunne udnyttes bedre til at udvikle for eksempel uddannelser inden for branchen ud over processteknikeruddannelsen eller fiskeriteknologuddannelsen.

Uddannelsesstilbuddene skal være forskelligartede i den forstand, at nogle kan være erhvervsuddannelsesbaserede mens andre kan være mere forskningsbaserede så der udvikles anvendelig specialviden til videreudviklingen af Grønlands fødevarereksport.

En side-effekt af bedre uddannelses- og efteruddannelsesmuligheder kunne også tænkes at være, at flere indenfor fiskerisektoren, særligt arbejdspladserne på land, specialiserer sig og dermed er bedre rustet til at sikre en øget forædling af produkterne.

Det er ikke et hvilket som helst job at arbejde på en af vores lands mange fiskefabrikker. Det er her den enkelte arbejder er i direkte kontakt med det produkt som vi som land eksporterer mest af og har størst indtægt fra.

I dag har nogle fabrikker svært ved at følge med efterspørgslen på særlige produkter fordi det er svært at finde stabil arbejdskraft. I stedet for blot at tale om, at nogle har svært ved at passe et job bør vi hellere tale om de særlige egenskaber hver enkelt person som arbejder på en fiskefabrik skal besidde for at udvikle og producere de mange produkter der i dag udgør Grønlands største eksport.

Vi skal have modet til at udvikle fiskeri- og fødevarersektoruddannelser og vi skal sikre, at de barrierer der kan være for at tage en uddannelse inden for sektoren fjernes.

Ud over fiskeindustrien mener vi også, at der skal øget fokus på andre fødevarer. Udnyttelsen af landpattedyr og havplanter, mulighederne for gartnerier og drivhuse skal udvikles yderligere og spredes til flere steder i landet, så de mange særlige produkter vi kan producere her i landet, både til selvforsyning og til eksport, udvikles.

Samtidig med udviklingen af flere forskellige uddannelsesmuligheder inden for fødevareområdet skal der sikres tilstrækkelige med praktikpladser, ligesom også rådgivningen om uddannelsesmulighederne skal udvikles.

Udviklingen af uddannelsesniveaet og uddannelsesmulighederne på fødevareområdet vil desuden skabe et godt grundlag for det videre arbejde med at hjemtagelse af fødevare- og veterinærområdet for så vidt angår eksportvarer.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det estimeres, at en stor del af de nye uddannelsestilbud kan udvikles i samarbejde og dialog med eksisterende uddannelsesinstitutioner. Derfor vurderes det umiddelbart, at der skal anvendes ca. et kvart AC-årsværk til koordineringen af dette arbejde fra Naalakkersuisut side, det vil sige ca. 125.000kr

Konsekvenser for det private erhvervsliv

Der vil med en bredere vifte af uddannede inden for fødevaresektoren kunne rekrutteres flere lokale til arbejdspladserne i sektoren. Dermed vil konsekvenserne være positive for erhvervslivet eftersom forslaget har til hensigt at fremme et kvalificeret udbud af arbejdskraft til gavn for blandt andet eksport erhvervet.

Konsekvenser for borgerne

Såfremt det lykkedes at udvikle flere uddannelsestilbud i fødevarer – og eksportsektoren vil dette give borgerne flere valgmuligheder for at forfølge et uddannelsesforløb end tilfældet er i dag.